



Interpellatie van de h. Hayette : de strijd tegen drugsgebruik

De h. Hayette wijst erop dat drugs en de georganiseerde misdaad die zich voedt met het verbod erop, nog steeds deel uitmaken van de samenleving. België lijkt zelfs te maken te hebben met een toename van het druggebruik, of op zijn minst met een toename van de negatieve gevolgen ervan. De centra van onze grootste steden zijn hier getuige van, zowel door het geweld van criminele organisaties als door de zichtbaarheid van straatdrugsgebruik. In deze situatie wordt de maffia rijk ten koste van de gezondheid van onze burgers, die vaak het meest kwetsbaar zijn.

Voor de socialistische fractie is repressie alleen niet effectief in de strijd tegen drugs en moet deze gepaard gaan met een ambitieus beleid dat prioriteit geeft aan volksgezondheid (preventie, schadebeperking en zorg) en de mensenrechten van drugsgebruikers en, meer in het algemeen, van mensen met een verslaving. In deze context moet een alomvattend en wetenschappelijk onderbouwd beleid worden ontwikkeld.

Wat is de situatie in Ukkel in het licht van de recente gebeurtenissen in de Hallepoort? In buurgemeentes en Europese landen is een reeks maatregelen genomen. In Portugal hebben de autoriteiten in de jaren 2000 lokale "drugs- en verslavingscommissies" opgericht om een publiek antwoord te bieden op het gebruik van illegale drugs. Deze commissies zijn verantwoordelijk voor de afhandeling van mensen die door de politie worden betrapt op het bezit van een bepaalde hoeveelheid drugs voor persoonlijk gebruik. In plaats van ze voor de strafrechter te brengen, hebben deze commissies, die bestaan uit advocaten, psychologen en maatschappelijk werkers, de taak om eerst en vooral het soort drugs dat de persoon in kwestie gebruikt te beoordelen. Als het gebruik problematisch is, wordt de persoon doorverwezen naar de juiste structuren om zijn verslaving te bestrijden. Als het niet problematisch is, informeert de commissie de betrokken persoon over de risico's van zijn gebruik en kan ze indien nodig een administratieve sanctie opleggen, zoals een berisping of een tijdelijk verbod om deel te nemen aan bepaalde activiteiten of om naar bepaalde plaatsen te gaan. Er is veel speelruimte zodat de tussenkomst van de commissie zo individueel mogelijk kan zijn. Na 25 jaar toepassing heeft dit model zijn waarde bewezen. Portugal heeft problematisch drugsgebruik en de bijbehorende risico's, waaronder de overdracht van ziektes, aanzienlijk teruggedrongen.

Een ander idee dat het overwegen waard is, is het creëren van risicoluwe gebruiksruimtes. Dit zijn plaatsen waar drugsverslaafden in een veilige omgeving drugs kunnen gebruiken. Ze profiteren van medisch toezicht en de apparatuur die nodig is om de risico's van drugsgebruik te beperken. Deze faciliteiten maken het mogelijk om de risico's voor zowel de gebruikers als de omgeving te verminderen (door te voorkomen dat gebruikte drugsapparatuur in openbare ruimtes worden aangetroffen). Drugsgebruikers worden ook doorverwezen naar hulpdiensten om een behandlungsprogramma te beginnen.

Ondanks het verbod worden er vaak drugs aangetroffen op festivals en in nachtclubs. Op deze feestelijke evenementen worden regelmatig drugstests uitgevoerd door verenigingen. Sommige van deze verenigingen bieden deze mogelijkheid ook buiten de feestelijke context. Het doel van deze tests is om consumenten in staat te stellen te weten te komen waaruit het product bestaat en hen te informeren over de risico's en de schade die gepaard gaan met het gebruik ervan.

Welke maatregelen denkt het college te nemen om het drugsgebruik in Ukkel te bestrijden?

Mevr. Kabachi wijst erop dat een van de laatste schietpartijen op straat plaatsvond aan de rand van het Ukkelse grondgebied. Er zijn een aantal "spots", d.w.z. verkooppunten waar drugs worden verkocht.

Zijn er maatregelen genomen om de aanwezigheid van politieagenten op de openbare weg zichtbaarder te maken?

Welke maatregelen neemt de gemeente om drugsverslaafden aan te pakken?

De h. Cools deelt de mening van de h. Hayette en mevr. Kabachi dat repressie moet worden aangevuld met preventie.

Dit betekent echter niet dat wetshandhaving verwaarloosd moet worden en de h. Cools maakt er geen geheim van dat hij zich op dit punt zorgen maakt.

De plekken in Ukkel waar drugs worden verhandeld zijn al jaren bekend.

De drugshandel is veranderd door het internet omdat mensen nu online drugs kunnen bestellen alsof het om het even welk ander artikel is.

Tijdens de zitting van de politieraad afgelopen maandag gaf de korpschef enkele concrete voorbeelden.

Wanneer een jongere wordt gearresteerd in het bezit van 100 gram drugs, die duidelijk niet bedoeld zijn voor persoonlijk gebruik, geeft het parket een uur later instructies om hem vrij te laten en twee uur later kan de persoon in kwestie rustig zijn handel hervatten. Dit is de realiteit, te wijten aan het falen van het rechtssysteem, waarvoor de opeenvolgende regeringen verantwoordelijk zijn omdat ze het rechtssysteem niet de middelen hebben gegeven om op te treden. Deze realiteit is overduidelijk als we kijken naar het aantal magistratuurposten die niet ingevuld zijn.

Mevr. Czekalski is van mening dat drugshandel en afrekeningen een gevoel van onveiligheid veroorzaken en het imago van onze hoofdstad aantasten.

De statistieken over drugshandel blijven echter relatief stabiel voor Ukkel.

Ze wil hulde brengen aan het werk van de politie en de burgemeester op dit gebied.

Ze herinnerde eraan dat ze onlangs een vraag had gesteld aan de politieraad over cannabishandel in het gebied dat onder de politiezone valt. Eind januari 2024 meldde de pers de ontmanteling van een illegale cannabisplantage op privéterrein. Dit is niet de eerste keer dat dit gebeurt want in september 2023 kwam de politie al in actie in de wijk Globe om een kweek van 500 planten te onderzoeken, wat leidde tot de arrestatie van drie personen.

Politie en justitie moeten hand in hand werken. We moeten de drugshandel harder aanpakken. Maar het is de verantwoordelijkheid van de gemeente, die in de frontlinie staat, om preventie en gemeenschapsondersteuning te ontwikkelen om de gemeente veiliger te maken, bewoners gerust te stellen en, indien nodig, druggebruikers die van de drugs af willen te begeleiden.

De h. Vanraes wijst erop dat de gemeente, het OCMW en de politie enorme inspanningen leveren.

Het OCMW wordt met dit probleem geconfronteerd omdat sommige sociale begunstigden zelf druggebruikers zijn.

Hij is voorstander van een algemene discussie met alle actoren die rechtstreeks of onrechtstreeks geconfronteerd worden met het drugfenomeen.

De burgemeester antwoordt dat de politie bezig is met de oprichting van een "team school", die verantwoordelijk zal zijn voor het uitvoeren van educatieve activiteiten in scholen met als doel de leerlingen, zonder enige vorm van oordeel, te informeren over alle problemen die samenhangen met het gebruik en de verkoop van drugs.

Er werd verwezen naar de zeer recente gebeurtenissen in Altitude 100, dat zich op 50 meter van het Ukkelse grondgebied bevindt. Wat in Vorst gebeurt, zou heel goed in Ukkel kunnen gebeuren.

De situatie ter plaatse is de laatste twee jaar geëvolueerd, aangezien Antwerpen onder invloed van de maffia van Marseille een draaischijf is geworden voor drugshandel in Europa. Dit heeft geleid tot een toename van straatgeweld.

Bovendien worden drugs, en cocaïne in het bijzonder, steeds goedkoper. Deze bewuste strategie van grote drugshandelaren om verslaving aan te moedigen maakt het probleem nog complexer.

Toch worden er met enig succes meldingen, inbeslagnames en arrestaties gedaan. Maar gezien de ontoereikende middelen waarover het parket beschikt, moet het prioriteiten stellen en hebben

verkrachtingen en moorden voorrang op drugshandel. Bovendien wachten we nog steeds op de benoeming van een nieuwe procureur en substituten.

De minister van Justitie werd ontvangen door de conferentie van burgemeesters. Verschillende burgemeesters vertelden hem dat ze gefrustreerd waren over het feit dat drugsdealers na een arrestatie zomaar werden vrijgelaten. De minister antwoordde dat ze niet moesten aarzelen om de procureur te bellen als ze niet tevreden waren met zijn beslissing. Een onthutsend antwoord, gezien het principe van de scheiding der machten!

De burgemeester blijft echter optimistisch. De conferentie van burgemeesters zal blijven aandringen op meer middelen voor justitie.

Schepen Lambert-Limbosch benadrukt de verschuiving in het beleid op dit gebied naar een volksgezondheidsaanpak, wat niet betekent dat repressie is afgeschaft.

Dit is de aanpak van de commissies die begin jaren 2000 in Portugal werden opgericht en die het resultaat zijn van een soort Copernicaanse revolutie: de regering van dat land besloot zich te richten op gezondheid en daarom het gebruik van verschillende drugs te decriminaliseren, zonder ze als legaal te beschouwen. Paradoxaal genoeg hebben de budgettaire inspanningen om de gezondheid te beschermen ervoor gezorgd dat politie en justitie meer middelen en tijd hadden om de 'grote haaien' van de drugshandel aan te pakken in plaats van de kleine garnalen.

Het systeem van gebruiksruimtes voor laag-risico druggebruik weerspiegelt ook een verschuiving in de richting van een sociale gezondheidsbenadering, waarbij druggebruikers in de eerste plaats worden gezien als mensen die lijden aan ziektes, met name psychische aandoeningen.

De mogelijke decriminalisering van druggebruik is een zaak voor de federale overheid.

Een gewestelijke ordonnantie die in juli 2021 werd goedgekeurd, moet de oprichting van ruimtes voor laag-risicogebruik regelen. Gemeentes en OCMW's, maar ook verenigingen en mutualiteiten, beschikken op dit vlak over een zekere speelruimte maar de door de GGC opgestelde criteria zijn van die aard dat het gewestelijk beleid de oprichting van deze voorzieningen meer in de centrale wijken van Brussel voorziet, waar drugsgebruik meer een probleem van openbare orde vormt.

De schepen wijst er ook op dat gemeenschapswachten op zoek gaan naar tekenen van drugsgebruik wanneer ze op stap zijn.

De h. Hayette benadrukt de noodzaak om verder te denken dan het repressieve aspect, vooral nu er nieuwe drugs op de markt komen, zoals fentanyl uit de Verenigde Staten.